
Historisch Weesp Bulletin

maart 2015

nummer 6 - onregelmatig verschijnende nieuwsbrief voor de leden van de Historische Kring Weesp

---

Historische Quiz Weesp (HQW) valt in de smaak

Er zijn veel enthousiaste reacties binnengekomen op de eerste Historische Quiz Weesp (HQW) die we vorige maand hebben gehouden. De quiz was niet makkelijk, zo hoorden we van de deelnemers. Er waren nogal wat vragen die mensen aan het twijfelen brachten. Vooral de gekke foto's zorgden ervoor dat er die zichtbaar (en hoorbaar!) werd genoten.

Eén van de 'twijfelfoto's' was de deze die fotograaf Gerrit Hols in de jaren zeventig maakte van burgemeester Bart Horseling. De vraag luidde: Wie is deze man? A. Van Houten-verzamelaar Verbruggen, B. Bart Horseling of C. raadslid Ko Anthonisse. In dit geval een echt een kwestie van 'Je gaat het pas zien als je het door hebt', om maar eens met Johan Cruijff te spreken. Inmiddels zijn we al materiaal aan het verzamelen voor de HQW2 die in de planning staat voor volgend voorjaar. ♦

Een dagje uit met Stoomwasserij Willem Baart

Op de dag dat we aan deze 'HW Bulletin' werkten, zat er opeens een foto in de post, opgestuurd door Evert Boeve uit Ankeveen. Met hem hadden we contact omdat hij een foto zocht van het Bevrijdingsfeest in de Torenstraat. Die foto had hij jaren geleden geschonken aan het HKW-archief maar was zijn kopie kwijtgeraakt. Op bijgaande foto gaat het personeel van wasserij Willem Baart een dagje uit met de bedrijfsauto. De datum is onbekend, maar het moet in ieder geval voor de Tweede Wereldoorlog zijn geweest. Op het voorspatbord zit Gerrit Boeve, de vader van Evert, die machinist was in de wasserij. Naast hem staat de chauffeur waarvan Evert de naam is vergeten. De man met wandelstok en hoed is directeur Willem Baart. Op de cabine zit links Berendina (Dinie) Baart en op het dak ligt rechts Co Baart, beiden kinderen van Willem Baart. Van de andere mensen op de foto zijn de namen onbekend. Mocht u die weten, dan horen we dat graag. ♦

Kamp Westerbork zoekt informatie over John Andriesse

Wie weet meer over John Andriesse, directeur van Margarinefabriek 'De Valk'? Bij de HKW kwam begin februari het verzoek binnen van Bas Kortholt, onderzoeker bij Kamp Westerbork, of wij meer weten over John Andriesse. Toen de Canadezen op 12 april 1945 Kamp Westerbork bevrijdden bevonden zich daar ruim 850 gevangenen. Voor een deel mensen die al langere tijd in het kamp verbleven, voor een deel opgepakte onderduikers die na het vertrek van de laatste trein in het kamp waren aangekomen. Tot de groep behoorden kinderen en hun ouders, Duitse vluchtelingen en

Nederlandse Joden. Eén van de bevrijde gevangenen was John Andriesse die rond 1940 mede-eigenaar was van Margarinefabriek 'De Valk' in Weesp. Ter gelegenheid van 70 jaar Bevrijding heeft Westerbork het plan opgevat om kleine portretten te maken van deze laatste gevangenen. Hun verhaal wordt in de loop van dit jaar op de website van het kamp geplaatst. Doordat er op het laatst van de oorlog niet veel meer geregistreerd werd, ontbreekt er informatie over Andriesse. Bekend is het volgende. Andriesse werd op 6 juli 1894 in Amsterdam geboren en kwam op 29 januari 1945 in Westerbork aan vanuit Kamp Amersfoort. Volgens de gegevens woonde hij toen in Laren aan de Hoefloo 23. Zijn vader was voor hem mede-directeur van De Valk geweest. Maar waarom Andriesse in Kamp Amersfoort en later Westerbork zat is niet bekend. Was hij Joods, zat hij ondergedoken of had hij wellicht onderduikers in

huis? Enig spoorwerk door de HKW heeft inmiddels aan het licht gebracht dat Andriesse op 12 juli 1950 is overleden. In de rouwadvertentie van 'De Valk' wordt de directeur gekenmerkt als een 'zeer gezien en opgewekt persoon'. En ander krantenbericht dat we tegenkwamen betrof de oprichting in 1927 van N.V. Margarinefabriek 'De Valk' met als directeuren John R. Andriesse te Amsterdam en D. Bakker te Bloemendaal. Inmiddels heeft Lex Schulp, die na de oorlog bij 'De Valk' werkte, contact gehad met de dochter van directeur Bakker, en ook daar is wat informatie uitgekomen. Namelijk dat Andriesse waarschijnlijk niet

joods was, dat hij nooit getrouwd is geweest en dat er verder geen nabestaanden bekend zijn. Aan de dochter van Bakker had 'Oom John', zoals zij hem noemde, overigens nooit verteld dat hij in Amersfoort en Westerbork had gezeten. Omdat we Westerbork graag willen helpen met het samenstellen van een zo compleet mogelijk portret van John Andriesse, leggen we bij u de vraag neer of u nog meer weet? ♦

Wie wil ons helpen met de bezorging?

De vouw- en bezorgploeg is naarstig op zoek naar bezorgers van de uitnodigingen en 'Historisch Weesp'. Hoewel het merendeel van de HKW-leden de uitnodigingen voor de lezingen per e-mail ontvangt, kunnen we niet zonder de vouw- en bezorgploeg. Want elke maand worden er toch nog papieren uitnodigingen bezorgd en twee keer per jaar moet 'Historisch Weesp' bij de leden worden gebracht. Eind januari overleed vrijwilliger Gert van Schuppen die jarenlang de bezorging in Leeuvenveld en de Stationsbuurt voor zijn rekening nam. Voor zijn 'wijk', maar ook voor de binnenstad, is bestuurslid Harry Duineveld, die de bezorging coördineert, op zoek naar bezorgers. Het gaat om de volgende wijken. Wijk 6: Stationsweg, Simon Vestdijkstraat, Lijsbet Eelantsplein en de Loes van Marlestraat. Wijk 6A: Herengracht, Het Binnenhof en de Achterherengracht. Wijk 10: Buitenveer en Prinses Irenelaan. Woont u in één van die wijken (maar dat hoeft natuurlijk niet) en wilt u bezorgen, dan kunt u contact opnemen met Harry Duineveld, e-mail: h.duineveld@upcmail.nl ♦

Wat speelt het carillon?

Begin februari werd de speeltrommel van het carillon in de Weesper Sint Laurenstoren weer verstoken door stadsbeiaardier Bauke Reitsma en medewerkers van de gemeente Weesp. U had ongetwijfeld al gemerkt dat de ietwat houterige versie van Elvis Presley's 'Love me tender' niet meer uit de toren klonk en plaats heeft gemaakt voor het bekende 'Wir setzen uns mit Tränen nieder' uit Bach's Matthäuspassion. Hieronder wat het carillon dit voorjaar speelt:

Voorafgaand aan de uurslagen klinkt een deel uit een compositie van de Vlaamse beiaardier/componist Staf Nees (1901-1965), namelijk het Preludium uit zijn Suite voor beiaard. Op 25 januari van dit jaar was het 50 jaar geleden dat Nees plotseling overleed. Hij was docent aan het Lemmensinstituut in Leuven en stadsbeiaardier van Mechelen waar hij directeur werd van de Beiaardschool, genoemd naar zijn voorganger Jef Denyn. Onder zijn bewind kreeg deze beiaardschool het predicaat 'Koninklijk'. Nees heeft veel betekend voor de beiaardkunst in Vlaanderen en ver

daarbuiten. De muzikale frase die klinkt op het kwartier na het uur is ontleend aan het tot de verbeelding sprekende slotkoor 'Wir setzen uns mit Tränen nieder' uit de Matthäuspassion van J.S. Bach, een werk dat heel mooi past in deze tijd voor Pasen.

Net als op het hele uur, klinkt op het halve uur een Praeludium. Bauke Reitsma maakte hiervoor een keuze uit het bescheiden orgel-oeuvre van de componist Anton Bruckner (1824-1896). In het versteek is te horen hoe de harmonie de strijd aan gaat met de middentoonstemming van de Hemony-klokken en hoe dit uiteindelijk oplost in een heel zuiver klinkend 'F-groot'-akkoord. Voor de ritmische 'riedel' die om kwart voor het uur klinkt klom Reitsma zelf in de pen. ♦

Uit het Rijke Roomsche (Weesper?) leven

Alweer enige tijd geleden ontvingen we een enveloppe met daarin zo'n 50 foto's uit het 'Rijke Roomsche leven' van Weesp. Ze werden ons opgestuurd door de in de kop van Noord-Holland wonende Ard Boos. De foto's komen uit een familiealbum dat hij dertig jaar geleden vond. Het kwam

dus niet uit de eigen familie. Het album was in de kast gezet vanwege de aardige foto's. Tot verleden jaar, toen de HKW de foto's kreeg. Waarom de HKW? Boos: 'Op sommige foto's staat Weesp, vandaar'.

De foto's zijn allemaal tussen de Eerste en Tweede Wereldoorlog gemaakt. Sommige op een duidelijk herkenbare plek, namelijk het RK Patronaatsgebouw aan de Herengracht. Ook is er een groepsfoto met de tekst 'Uitstapje

meisjes Patronaat Weesp naar Bergen 16-8-27'. Enkele foto's, waaronder die van de versierde Weesper RK-kerk, zijn gemaakt door de Weesper fotograaf Schoonebeek. Maar er zijn ook foto's van deelname aan de processie in Kevelaar.

Hoewel we geprobeerd hebben te achterhalen van wie de foto's geweest zouden kunnen zijn, is ons dat niet gelukt. Jammer want we hadden u graag meer over deze foto's willen vertellen.

Wie denkt meer te weten, kan contact opnemen met Cees Pfeiffer, e-mail cees.pfeiffer@gmail.com

♦

Jaarverslag staat op de website

Een dezer dagen wordt het jaarverslag 2014 van de Historische Kring Weesp op de website geplaatst. Daarin een overzicht van de lezingen die dat jaar zijn gehouden en hoe een nachtjapon uit Amsterdam dankzij de HKW in het Gemeentemuseum Weesp belandde. ♦

Agenda

♦ donderdag 19 maart: Algemene Ledenvergadering met aansluitend de lezing 'Het mysterie van de verdwenen bruggen' door Auke Lemstra. Aanvang: 19.30 uur ♦ donderdag 23 april Amsterdamse Avond met de lezing 'Onder de rook van Amsterdam' door Cees Pfeiffer. Aanvang: 20.00 uur

-----

Historisch Weesp Bulletin is de nieuwsbrief voor leden van de Historische Kring Weesp. Redactie-adres: Roskamstraat 9, 1381 AL Weesp; e-mail cees.pfeiffer@gmail.com